

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - новембар 2021. године

Нови Сад, јануар 2022. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ.....	5
III. ПОЉОПРИВРЕДА	7
IV. ИНДУСТРИЈА	10
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	12
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	13
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	14
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА	17
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	17
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	18
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД 2010)	19
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама.....	21
Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	23
IX. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	25
X. ЗАРАДЕ.....	28
ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	28

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Економија Србије се од средине 2020. године налази на путањи снажног и одрживог раста. Бруто домаћи производ (БДП) Републике Србије достигао је преткризни ниво још у првом кварталу 2021. године, један квартал раније од очекиваног, остваривши раст од 1,6% м.г, док је реални раст у другом кварталу износио 13,7% м.г. **У трећем кварталу 2021. остварен је раст БДП-а од 7,7%**, а према процени, сличан темпо раста се очекује и у четвртом кварталу када је, према речима Народне банке Србије (НБС), БДП највероватније забележио раст од 7,1% м.г.

Посматрано са производне стране, **раст БДП-а Републике Србије у трећем кварталу 2021. вођен је опоравком услужних сектора** (допринос 5,3 п.п), пре свега услед раста у делатностима трговине, туризма, саобраћаја, стручних и техничких услуга, као и делатностима са доминантним државним учешћем. Посматрано са расходне стране, **раст БДП-а у трећем кварталу 2021. у потпуности је вођен домаћом тражњом**, услед повећане приватне потрошње (допринос од 5,5 п.п) и повећаних инвестиција (допринос од 2,7 п.п).

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), расходна страна (п.п)

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), производна страна (п.п)

Додатни пакет мера економске политике од 2,2 млрд евра (4,2% БДП-а) у 2021. години допринео је даљем расту БДП-а и враћању на путању одрживог раста у средњем року.

Програм економских мера Владе Републике Србије за сузбијање негативних ефеката проузрокованих пандемијом коронавируса - Додатни пакет мера 2021.	у % БДП
Директна подршка приватном сектору	1,0
Директна подршка приватном сектору - 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима, Директна помоћ хотелима у градским срединама; Директна секторска подршка - угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent-a-car агенције; Самостални уметници Директна секторска подршка – сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица - 600 € по аутобусу	
Мере за очување ликвидности приватног сектора	1,9
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19 Успостављање нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	
Остале мере	1,3
Фискални подстицај – подстицање домаће тражње Бонус за вакцинацију	

*Извор: Министарство финансија Републике Србије

Захваљујући очуваној макроекономској и финансијској стабилности и правовременом и свеобухватном пакету економских мера које су донеле НБС и Влада РС, **Србија је у две пандемијске године забележила кумулативан раст реалног БДП-а од око 6,5%.**

Према прелиминарној процени Републичког завода за статистику (РЗС) о економским кретањима у 2021. години, Србија је у 2021. години остварила реалан раст БДП-а од 7,5%. Раст је вођен опоравком услужних сектора, као и растом грађевинарства и индустрије.

Услед новог инвестиционог циклуса и планираних инфраструктурних пројеката у наредних десет година, за наредне године **НБС очекује раст БДП-а у распону између 4 - 5%.** Ризици при остварењу пројекције раста БДП-а односе се на опоравак зоне евра, застоје у ланцима производње, енергетску кризу и цене примарних производа, а ризици из домаћег окружења на пољопривредну сезону, већи прилив СДИ и темпо раста јавних инвестиција.

Макроекономска и финансијска стабилност уз структурне реформе одржале су повољан амбијент за СДИ које су секторски и географски диверсификоване и доприносе расту запослености и извозном потенцијалу земље. **Прилив СДИ у 2021. години износио је рекордних 3,9 млрд евра** (прилив СДИ у 2020. износио је 2,9 млрд евра).

Међугодишња инфлација је у новембру 2021. године износила 7,5%, што је највећим делом опредељено факторима на које монетарна политика не може да утиче - ценама хране (цене непрерађене хране су у новембру 2021. биле веће за 20,7% мг, а цене прерађене хране за 7,1% мг) и енергената (повећање од 13,6% мг). Према пројекцији НБС, инфлација ће се вратити у границе дозвољеног одступања од циља средином 2022. године, да би се крајем године стабилизовала близу централне вредности циљаног распона.

У домену **пољопривреде**, завршена је сетва озимих култура. Пшеница је у АП Војводини засејана на 313.137 хектара. У новембру су били повољни агрометеоролошки услови за пољске радове. Пшеница је достигла свој историјски ценовни максимум на светском тржишту, а енергетска криза је резултовала повећањем цена дизел горива и гаса. На светском тржишту је присутна несташица минералних ђубрива, а многе фабрике минералних ђубрива широм света обуставиле су рад услед високе цене гаса. Из спољнотрговинске размене аграрних производа АП Војводине остварен је суфицит у првих једанаест месеци 2021. године, већи за 9,7% од суфицита забележеног у истом периоду 2020. године. **Према прелиминарној процени РЗС-а, пољопривредна производња Републике Србије остварила је у 2021. години пад физичког обима од 5,0%.**

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - новембар 2021. у односу на исти период претходне године забележила раст од 6,7%, чему је пре свега допринео постепени опоравак спољне тражње и активирање нових производних капацитета, као и предузете мере државе и НБС. **У истом периоду, индустријска производња АП Војводине је забележила раст од 5,1%,** вођена растом у прерађивачкој индустрији (4,6% мг) и у сектору енергетике (48,3% мг). Индустријској производњи АП Војводине највише су позитивно допринеле извозно оријентисане делатности, попут производње кокса и деривата нафте и производње електричне опреме (допринос по 1,8 п.п), производња металних производа, осим

машина и производња основних метала (по 0,7 п.п), док је највећи негативан допринос потекао од производње прехранбених производа (-0,9 п.п).

Грађевинарство Републике Србије забележило је снажан опоравак активности током прва три квартала 2021. године, остваривши раст од 16,5% м.г. у сталним ценама, док је у АП Војводини у истом периоду забележен раст активности од 3,6% м.г. у сталним ценама. **Укупан број издатих грађевинских дозвола у Војводини наставио је да расте, те је у периоду јануар - новембар 2021. године издато за 37,0% више него у истом периоду 2020. године.** Према прелиминарној процени РЗС-а о економским кретањима у 2021. години, вредност изведених радова у грађевинарству у Републици Србији у 2021. бележи реални раст од 17,1% у односу на 2020. годину.

Трговина на мало наставила је да бележи реални раст, па је тако **промет робе у трговини на мало** у Републици Србији у периоду јануар - новембар 2021. године у односу на исти период претходне године реално порастао за 15,2% у текућим ценама, односно 10,1% у сталним ценама, док је на нивоу АП Војводине у истом периоду забележен пораст промета робе у трговини на мало од 16,3% у текућим ценама, односно 11,2% у сталним ценама м.г.

Туристички промет мерен бројем долазака и ноћења туриста у Републици Србији, и на нивоу АП Војводине, наставио је да бележи стопе раста - број долазака и ноћења туриста је у периоду јануар - новембар 2021. године повећан за 37,4% м.г. и 28,4% м.г, респективно, у Републици Србији, односно за 54,4% м.г. и 52,4% м.г, респективно, на нивоу АП Војводине.

Захваљујући производној и географској диверсификацији и извозно-оријентисаним инвестицијама, **спољнотрговинска робна размена наставила је да бележи позитивне стопе раста** - у периоду јануар - новембар 2021. године робни извоз Републике Србије изражен у еврима повећан је за 26,8% м.г. (у Војводини за 24,0% м.г), а робни увоз већи је за 23,4% (у Војводини за 32,5% м.г). Извоз АП Војводине је повећан пре свега под утицајем раста извоза прерађивачке индустрије (од 27,3% м.г) и пољопривреде (од 1,6%), а увоз услед раста увоза прерађивачке индустрије (од 25,6%) и рударства (од 33,2%). **Најзначајнији спољнотрговински партнери АП Војводине су и даље Немачка и Италија, док се као увозни партнер истиче и Кина.** Према прелиминарној процени РЗС-а о економским кретањима у 2021. години у Републици Србији, у 2021. години је остварен раст извоза робе и услуга Републике Србије од преко 25,0%, вођен извозом прерађивачке индустрије и извозом ИКТ и пословних услуга, док раст увоза робе и услуга износи око 23,0%, вођен растом домаће тражње. Процењује се да ће постигнут договор о повољној увозној цени гаса током прве половине 2022. године имати позитиван ефекат на платни биланс као и на макроекономска кретања у целини.

Успех економског пакета мера верификован је изостанком значајнијих негативних ефеката пандемије на тржиште рада. **У Војводини је према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ) на крају новембра 2021. године било регистровано 98.240 активно незапослених лица** (20,4% укупно незапослених у Републици Србији у истом периоду), **што је за 1,8% мање у односу на новембар 2020. године.**

Према резултатима Анкете о радној снази РЗС-а, у Републици Србији у трећем кварталу 2021. године стопа незапослености износи 10,5%, док је стопа запослености 50,0%, што је највиши ниво од када постоји упоредива серија (од 2010). У истом периоду, стопа незапослености у АП Војводини износи 8,8% и бележи пад од

0,8 п.п. у односу на други квартал 2021. године, док је **стопа запослености 50,8%**, виша за 2,9 п.п. у односу на претходни квартал.

Просечна нето зарада у Републици Србији је у октобру 2021. убрзала међугодишњи раст на 9,9% (са 9,2% м.г. у септембру 2021), вођена пре свега бржим растом зарада у приватном сектору. **Просечна нето зарада у АП Војводини је у октобру 2021. године већа за 8,9% у односу на октобар 2020. године.** Према прелиминарној процени РЗС-а о економским кретањима у 2021. години, просечне нето зараде у Републици Србији су у 2021, у односу на претходну годину, номинално веће за 8,9%, а реално за 4,6%.

Према речима представника Европске уније, Србија је добро одговорила на кризу изазвану пандемијом, снажним и адекватним мерама монетарне и фискалне политике, што је било могуће управо захваљујући томе што је у преткризном периоду забележен висок ниво инвестиција и висок привредни раст, уз смањење незапослености. Поред тога, оцењено је да је стабилност курса динара према евр у значајно допринела укупној стабилности, као и да су повољни услови финансирања знатно подржали привредни раст.

У даљем периоду, у условима снажног инвестиционог циклуса, очекује се раст учешћа фиксних инвестиција у БДП-у Републике Србије на 26% у средњем року. Осим тога, извоз робе и услуга ове године биће преко 28 млрд евра, што је највиши ниво који је Србија до сада постигла. Такође, остварена је и највиша стопа запослености икада забележена у Републици Србији од 50,0%, упркос пандемији.

Не сме се занемарити то да међународно окружење и даље карактеришу бројни изазови, пре свега појава новог соја коронавируса која је уздрмала поверење инвеститора и потрошача широм света због неизвесности у погледу ефеката које би могла да има на глобални раст, запосленост и инфлацију. Ту су и даље присутне тензије на робним тржиштима, посебно енергената и других примарних производа, али и наставак логистичких проблема, неравнотежа на тржишту рада и застоји у ланцима производње и снабдевања. Упркос томе, примећује се да понуда на многим светским робним тржиштима постепено расте. Након изузетно снажног раста који су ове године забележиле светске цене нафте и других примарних производа, наредне године очекује се приближавање понуде тражњи на овим тржиштима што би требало да допринесе стабилизацији цена.

Када су у питању кретања у еврозони, нашег најважнијег економског партнера, након изазова који потичу од застоја у ланцима снабдевања и несташица појединих инпута, очекује се убрзање њихове индустријске производње, при чему су и побољшани изгледи њиховог привредног раста, што би требало позитивно да се одрази на наш извоз и свеукупну економску активност.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Мерено растом потрошачких цена производа и услуга, **међугодишња инфлација је у новембру износила 7,5%**. Три четвртине међугодишње инфлације у новембру било је одређено факторима на које монетарна политика не може да утиче – кретањем цена хране и енергената.

Цене непрерађене хране су у новембру, у односу на исти месец претходне године, повећане за 20,7%, као последица раста цена свежег поврћа од 23,8%, свежег меса од 22,6% и свежег воћа од 18,0%. Услед даљег раста светских цена хране, суше и виших трошкова у производњи, **цене прерађене хране су у новембру биле више за 7,1% м.г.** При томе треба имати у виду то да су цене и једне и друге групе производа током претходне године биле изразито ниске услед изостанка великог дела тражње.

Цене енергената су у односу на новембар претходне године повећане за 13,6%, пре свега као последица раста цена деривата нафте на домаћем тржишту од 25,1%. Осим ниске базе из истог периода претходне године, главни разлог раста цена нафтних деривата јесте виша цена сирове нафте на светском тржишту која је, услед бржег глобалног економског опоравка од очекиваног, само током септембра и октобра повећана за скоро 20% и тренутно се налази изнад преткризних нивоа.

Према речима Народне банке Србије (НБС), у наредном периоду може се очекивати смиривање инфлаторних притисака по основу цена хране, чему у прилог иду и мере Владе Србије у погледу ограничавања цена основних животних намирница. С друге стране, крајем новембра и почетком децембра бележи се пад цене нафте на светском тржишту, те се и с те стране може очекивати ублажавања инфлаторних притисака у наредним месецима.

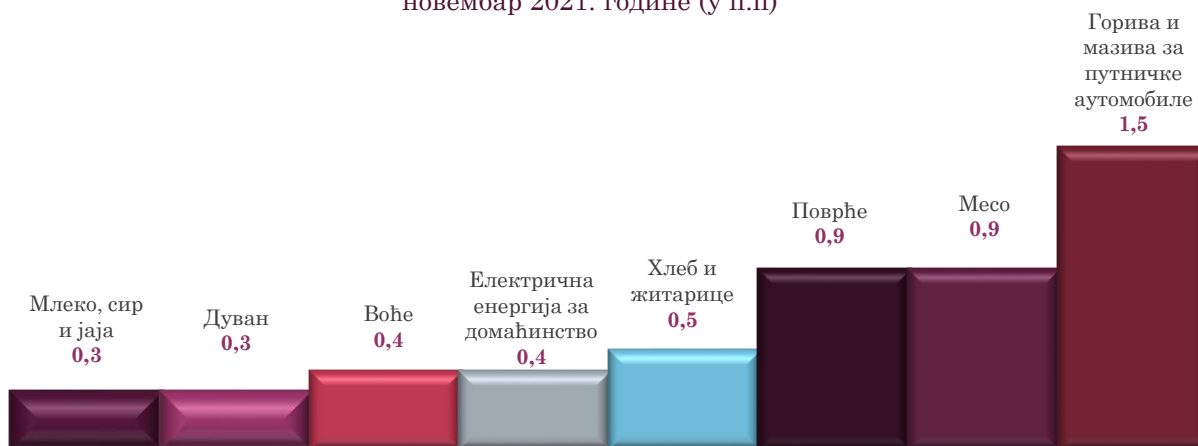
Инфлација мерена индексима потрошачких цена
новембар 2021. године

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос** међугодишњој стопи новембарске инфлације од 7,5% дале су, пре свега, цене горива и мазива за путничке аутомобиле (1,5 п.п), цене меса и поврћа (по 0,9 п.п), затим цене хлеба и житарица (0,5 п.п), електричне енергије за домаћинство и воћа (по 0,4 п.п), дувана (0,3 п.п) и млека, сира и јаја (0,3 п.п).

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији,
новембар 2021. године (у п.п)

На месечном нивоу, инфлација је у новембру ове године износила 0,9%, и даље вођено кретањем цена хране и енергената. У односу на октобар, ниво цена роба је забележио раст од 1,1 %, а ниво цена услуга раст од 0,4%.

Међугодишња базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), на коју мере монетарне политике могу да утичу, у новембру је и даље била на нивоу знатно нижем од укупне инфлације и износила је **3,0%** што и даље указује на привременост инфлаторних притисака. Од почетка године, међугодишња базна инфлација се у просеку креће на нивоу од око 2%. Одржавању базне инфлације на ниском и стабилном нивоу доприноси дугогодишња релативна стабилност девизног курса, као и инфлациона очекивања финансијског сектора и привреде, која се дуже времена крећу у границама циља.

Према пројекцији НБС, међугодишња инфлација ће до средине 2022. године највероватније наставити да се креће изнад горње границе циљаног распона од $3,0 \pm 1,5\%$, када се очекује њен постепени пад. Ризици у погледу остварења пројекције инфлације у наредном периоду односе се пре свега на кретање цена примарних пољопривредних производа, светске цене енергената, брзину глобалног економског опоравка и дужину трајања проблема у глобалним ланцима производње и снабдевања. Када је реч о домаћим ризицима, инфлација ће у највећој мери зависити од исхода наредне пољопривредне сезоне.

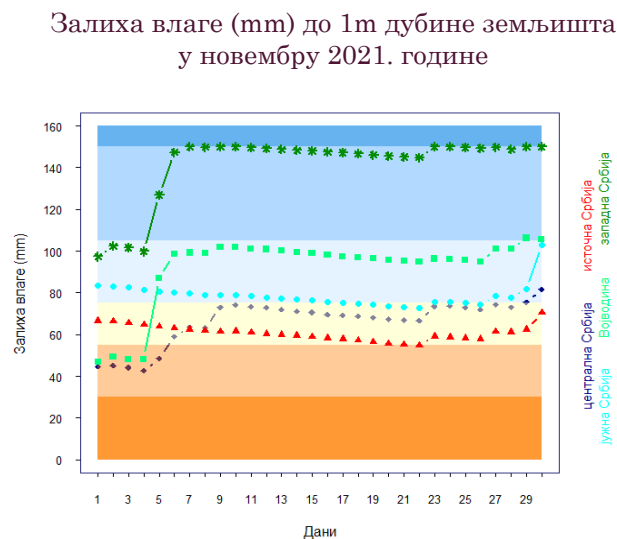

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Новембар 2021. године је обележило топлије време од уобичајеног за овај месец, пропраћено са више падавина у односу на вишегодишњи просек.

Временски услови током већег дела новембра били су повољни за обављање пољопривредних радова: завршетак сетве озимих жита, бербе кукуруза, позних купусњака и зимског воћа, вађење коренастог поврћа, обраду и ђубрење земљишта, почетак зимског прскања и орезивање воћака и винове лозе, попуну празних места у воћњацима и виноградима, преглед луцеришта и површина засејаних пшеницом због могућег присуства болести и штеточина.

Процент падавина се у новембру на целој територији АП Војводине, у односу на вишегодишњи просек, кретао између 103,3% на Палићу (у новембру је укупно пало 46,1 mm кише) и 344,9% у Сремској Митровици где је пало 152,1 mm кише.

Пољопривредници су суочени како са несташицом **минералних ђубрива**, тако и са енормно високим ценама.

Према подацима Пољопривредне саветодавне и стручне службе, до краја новембра у АП Војводини је засејано укупно **386.999 ha**, односно 94,9% од планираних површина за јесењу сетву. Пшенице је засејано 95,0% од планираних површина. Уљана репица, све више добија на значају - због виоке цене и потражње у последње две године (како на домаћем, једнако и на иностраном тржишту), те је засејана на 124,3% планираних површина.

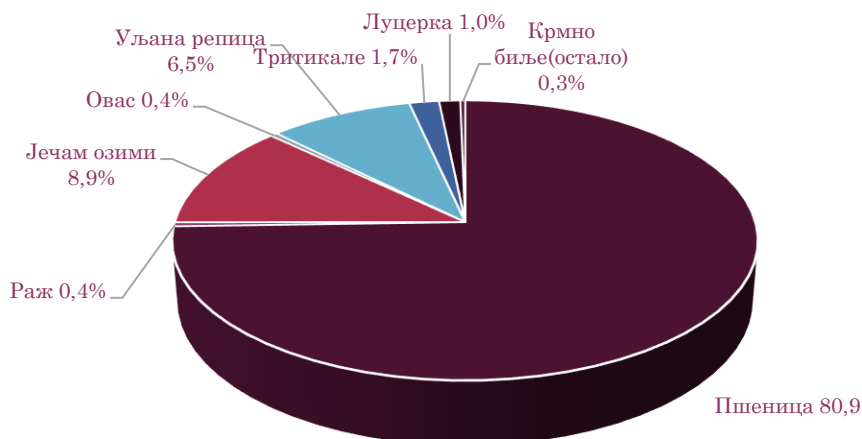
Засејане површине у АП Војводини у јесењој сетви (у хектарима)

Пшеница	Раж	Јечам озими	Овас	Уљана репица	Тритикале	Луцерка	Крмно биље (остало)
313.137	1.677	34.317	1.480	25.027	6.391	3.958	1.012

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

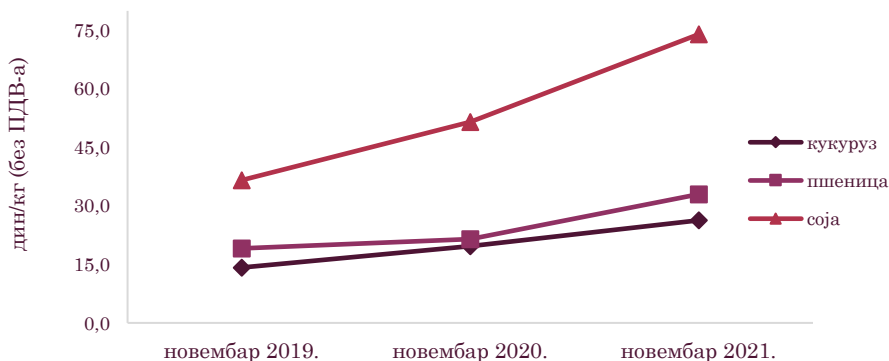
Јесења сетва по биљним врстама у АП Војводини у новембру 2021. године (у %)

У новембру је највише поскупела пшеница, која је доживела свој вишегодишњи максимум. Томе је допринео лош квалитет аустралијске пшенице (Аустралија је имала преко 13.000.000 ха под пшеницом), као и најава ограничења извоза црноморске пшенице, применом извозних квота.

Свет се суочава са невиђеном енергетском кризом и изузетно високим ценама енергената и минералних ђубрива.

Кретање цена пшенице, кукуруза и соје

Цена пшенице у новембру 2021. достигла је 33,0 дин/kg без ПДВ-а, док се 2020. године у истом месецу пшеница продавала за 21,5 дин/kg без ПДВ-а, што представља раст од 65,0%

Цена кукуруза у новембру била је 26,3 дин/kg без ПДВ-а, док му је цена у истом месецу 2020. била 19,7 дин/kg без ПДВ-а.

Цена соје крајем новембра износила је 74,0 дин/kg без ПДВ-а, док јој је цена у новембру 2020. била 51,5 дин/kg без ПДВ-а, што је за око 69,7% више него у истом месецу 2020. године.

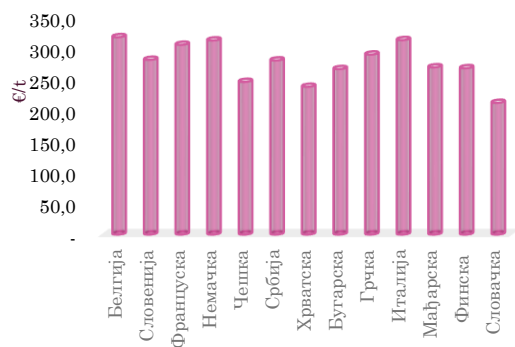
Цене кукуруза, пшенице и соје на домаћем тржишту и на берзама
крајем октобра 2021. године (дин/kg без ПДВ-а)

	последња	Н	М	Г	у жетви
Кукуруз	26,30	0,00%	4,56%	-25,48%	-
Пшеница	32,99	-3,00%	-10,58%	-31,80%	- 38,38%
Соја	73,51	-2,05%	4,75%	-28,43%	4,67%
Кукуруз	последња	Д	Н	М	1Г
СВОТ (\$/t)	228,18	0,00%	-1,14%	-7,18%	-27,54%
MGEX (\$/t)	223,91	0,00%	-1,31%	-8,54%	-28,65%
Euronext (€/t)	259,50	-0,19%	-3,95%	-4,62%	-25,05%
Пшеница	последња	Д	Н	М	1Г
СВОТ (\$/t)	307,40	0,00%	-1,98%	-9,23%	-29,69%
Kansas (\$/t)	320,85	0,00%	-5,27%	-10,95%	-37,75%
MGEX (\$/t)	314,26	0,00%	-5,12%	-11,40%	-39,38%
Euronext (€/t)	305,50	0,25%	-2,78%	-7,69%	-30,93%
Соја	последња	Д	Н	М	1Г
СВОТ (\$/t)	465,33	0,00%	-0,09%	-2,31%	-6,51%
MGEX (\$/t)	451,40	0,00%	-0,17%	-3,11%	-7,54%

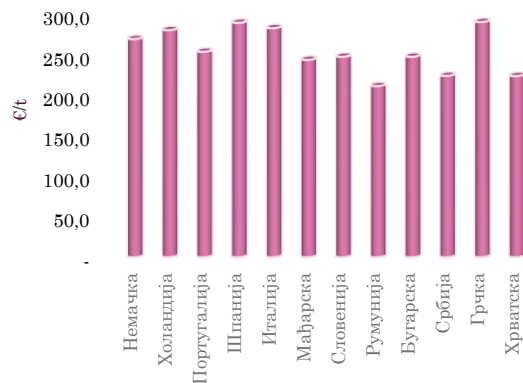
*Напомена: Приказане су последње цене и процентуална промена цена на дневном (Д), недељном (Н), месечном (М) и годишњем нивоу (Г), односно цене у жетви у односу на последње цене.

На француској берзи *Euronext*, цена пшенице, крајем новембра, а за испоруку у децембру 2021. године достигла је историјски максимум од 311,50 €/t. На берзи у Чикагу крајем новембра 2021. године, цена пшенице је достигла највиши ниво од 2012. године од 279,40 \$/t, а кукуруз 202,59 \$/t.

Цена пшенице у земљама ЕУ и Србији 22.11.2021 - 29.11.2021.

Цена кукуруза у земљама ЕУ и Србији 22.11.2021 - 29.11.2021.

IV. ИНДУСТРИЈА

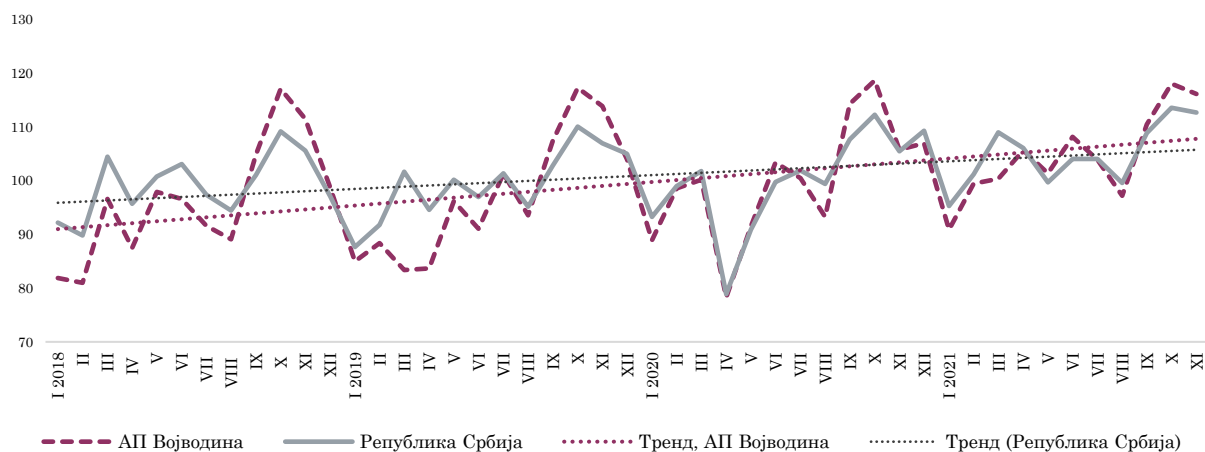
Индустријска производња Републике Србије је у новембру 2021. године забележила раст од **7,0% међугодишње**, вођена повећањем обима производње у сектору Рударства од 48,7% и сектору Прерађивачке индустрије од 7,0% док сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација бележи пад од 10,3% мг.

Индустријска производња АП Војводине је у новембру 2021. године забележила раст од **9,6% у односу на новембар претходне године**, вођена повећањем обима производње у сва три сектора. Сектор Рударство је забележио повећање од 0,3% мг, сектор Прерађивачка индустрија раст од 7,4% мг, док је највећи раст забележио сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација од 174,5% мг.

У поређењу са просечним обимом индустријске производње у 2020. години, обим индустријске производње у новембру 2021. године био је већи на нивоу Републике Србије за **12,7%**, а на нивоу АП Војводине за **16,2%**.

Тренд укупне индустријске производње, како на нивоу Покрајине, тако и на нивоу Републике Србије, протеклих година има благо растући смер кретања.

Индекси индустријске производње (Ø2020=100), са трендом кретања

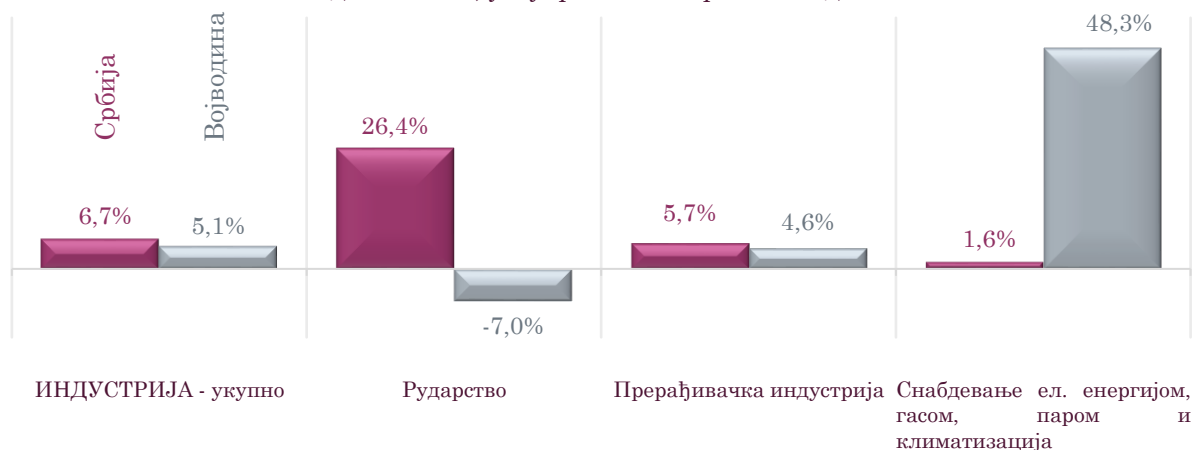

У периоду јануар - новембар 2021. године у поређењу са истим периодом претходне године, индустријска производња Републике Србије забележила је раст од **6,7%**. Секторски посматрано, кретање индустрије највећим делом је резултат повећања физичког обима производње у Прерађивачкој индустрији (од 5,7% мг), Рударству (26,4% мг) и Снабдевању електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (од 1,6% мг).

Вођена повећањем обима производње у Прерађивачкој индустрији од 4,6% мг. (допринос 4,4 п.п) и сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација од 48,3% мг. (допринос 0,6 п.п), индустријска производња АП Војводине је у првих једанаест месеци 2021. године у односу на исти период претходне године забележила повећање од **5,1%**. У сектору Рударства је забележено смањење обима производње од -7,0% мг. (допринос -0,3 п.п).

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, јануар - новембар 2021. године

Посматрано по секторима делатности, главни покретач раста индустријске производње у посматраном периоду била је прерађивачка индустрија, којој је активирање нових производних капацитета, пре свега као резултат ефектуирања страних директних инвестиција из претходног периода, како на републичком тако и на покрајинском нивоу, обезбедило стабилну динамику економске активности у условима пандемије. У периоду јануар - новембар 2021. године, у укупној индустријској производњи АП Војводине **учешће Прерађивачке индустрије (94,6%) доминантно је** у односу на учешће сектора Рударство (4,1%) и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, чији је удео најмањи (1,3%).

У Прерађивачкој индустрији АП Војводине, у периоду јануар - новембар 2021. године, забележено је **међугодишње повећање физичког обима производње у 18 од 24 производних области**, које чине 70,2% укупне индустрије Војводине.

У периоду јануар - новембар 2021. године, **индустријској производњи АП Војводине највише су позитивно допринеле извозно оријентисане делатности**, попут производње кокса и деривата нафте и производње електричне опреме (допринос по 1,8 п.п), производње металних производа, осим машина и производње основних метала (допринос по 0,7 п.п), док је највећи негативан допринос потекао од производње прехранбених производа (-0,9 п.п).

Посматрано по наменским групама, све наменске групе, осим производње трајних и нетрајних производа за широку потрошњу у посматраном периоду у АП Војводини, бележе раст производње. Највећи допринос расту потиче од производње енергије и сировина и репроматеријала, са растом од 12,5% и 7,2% респективно.

На крају новембра 2021. године, у поређењу са истим месецом претходне године, **залихе готових производа у индустрији АП Војводине благо су повећане за 0,7%**, а посматрано по наменским групама, повећане су у свим групама осим залиха трајних и нетрајних производа за широку потрошњу које су смањене за 9,8% и 11,1% мг, респективно.

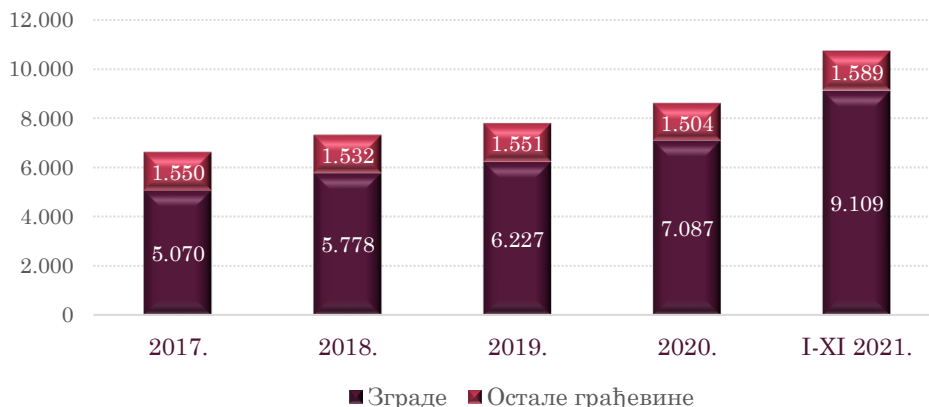

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

У периоду јануар - новембар 2021. године, у Републици Србији је издато **27.261 грађевинских дозвола**, што је за 33,3% више него у истом периоду 2020. године. Посматрано по регионима, највише грађевинских дозвола издато је на подручју Војводине (**39,2% укупног броја издатих дозвола**) и то **10.698 грађевинских дозвола**, што је за 37,0% више од броја грађевинских дозвола издатих у истом периоду 2020. године, а надмашило је и укупан број издатих дозвола у Војводини током целе 2020. године.

Од укупног броја издатих грађевинских дозвола у Војводини у периоду јануар - новембар, **85,1% се односи на зграде, а 14,9% на остале грађевине**. Ако се посматрају само зграде, **80,3% дозвола издато је за стамбене зграде, а 19,7% за нестамбене зграде**, док се код осталих грађевина највећи проценат издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (75,0%).

Број издатих грађевинских дозвола за зграде и остале грађевине у АП Војводини, 2017 - I-XI 2021. године

Према грађевинским дозволама издатим у периоду јануар - новембар 2021. године, у АП Војводини је пријављена изградња 9.584 станова (за 34,0% или 2.430 станова више него у истом периоду претходне године), просечне површине 79,6m².

Предвиђена вредност радова новоградње у периоду јануар - новембар 2021. године у АП Војводини износи 89,3% од укупно предвиђене вредности радова у Војводини у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, највећа грађевинска активност очекује се у Севернобачком (32,2%) и Сремском округу (24,0%).

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Позитивни индикатори указују на опоравак услужног сектора који је претрпео највеће негативне последице пандемије коронавируса. Промет робе у трговини на мало у Републици Србији у **првих једанаест месеци 2021. године** повећан је у текућим ценама за 15,2%, а у сталним ценама за 10,1%. **У АП Војводини је у истом периоду забележено повећање промета робе у трговини на мало за 16,3% у текућим ценама, односно 11,2% у сталним ценама.**

И на месечном нивоу трговина на мало бележи реални раст који је у новембру 2021. у односу на новембар 2020. године износио 21,2% у текућим ценама, односно 10,0% у сталним ценама у Републици Србији. **У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у новембру 2021. године у односу на новембар 2020. био већи за 20,8% у текућим ценама, односно 9,5% у сталним ценама.**

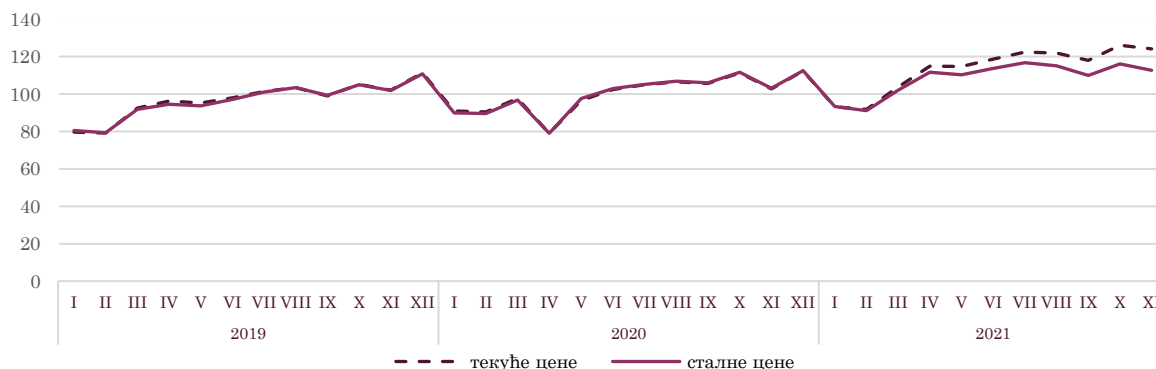
У односу на претходни месец, промет робе у трговини на мало је благо успорио, те је у новембру 2021. године у Републици Србији смањен за 0,4% у текућим ценама, односно за 1,6% у сталним ценама, док је у АП Војводини забележио пад од 1,6% у текућим ценама, односно 2,8% у сталним ценама.

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2020. години, промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у новембру 2021. године био већи за 24,5% у текућим ценама, односно 13,4% у сталним ценама, а у АП Војводини за 24,0% у текућим ценама, односно 12,7% у сталним ценама.

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, месечни индекси (Ø2020=100)

	Нов. 2020.	Дец.	Јан.	Феб.	Март.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов. 2021.
Текуће цене	102,7	112,2	93,1	91,7	103,7	114,9	114,6	118,6	122,3	121,9	117,9	126,0	124,0
Сталне цене	103,1	112,5	93,3	91,1	102,1	111,6	110,3	113,6	116,7	115,0	109,9	116,0	112,7

Индекси промета у трговини на мало у АП Војводини
(Ø2020=100)

Посматрано по робним групама, **на унутрашњем тржишту Републике Србије у првих једанаест месеци 2021. године у односу на исти период претходне године, забележено је повећање промета у свим групама**, и то у групи Храна, пиће и дукан за 11,7% у текућим, односно 7,3% у сталним ценама, у групи Непрехрамбени производи, осим моторних горива за 13,8% у текућим ценама, односно 11,5% у сталним ценама, а у групи Моторна горива је забележено највеће повећање промета од 27,3% у текућим ценама, односно 14,1% у сталним ценама.

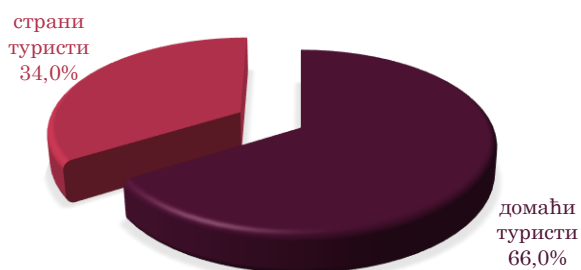

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

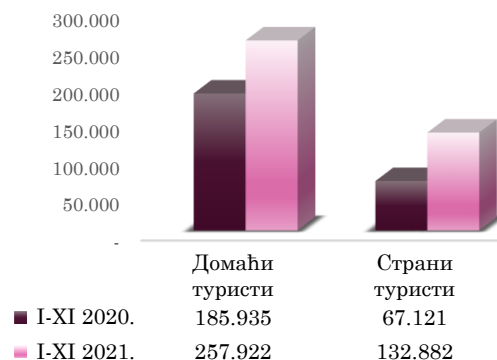
Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар - новембар 2021. године износио је 2.379.014, што је за 37,4% више у односу на исти период претходне године. Од укупног броја туристичких долазака у Републику Србију, 16,4% је забележено на подручју АП Војводине.

У Војводини је у периоду јануар - новембар 2021. године укупан број долазака туриста износио 390.804 (66,0% домаћи туристи и 34,0% страни туристи), што је за 54,4% више него у истом периоду претходне године. Број долазака домаћих туриста у Војводину повећан је у односу на исти период претходне године за 38,7%, а страних за чак 98,0%.

Структура долазака туриста у Војводину, I-XI 2021.

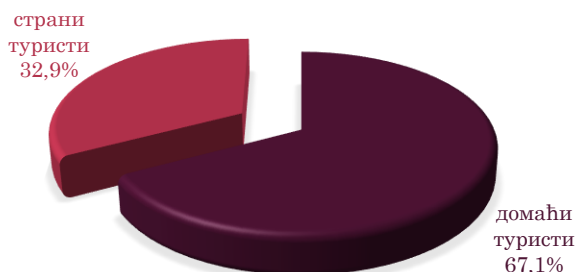
Доласци туриста у Војводину, I-XI 2020. и I-XI 2021.

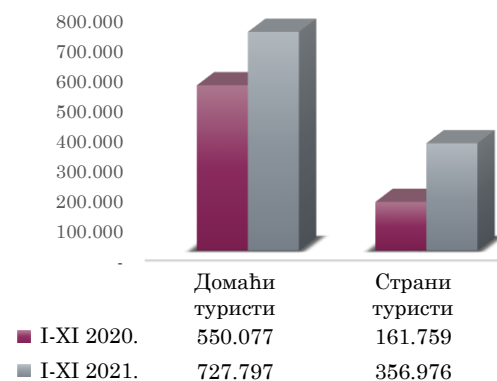
У периоду јануар - новембар 2021. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 7.609.701 ноћења туриста, што је за 28,4% више у односу на исти период 2020. године. Од укупног броја ноћења у Републици Србији, 14,3% је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у посматраном периоду укупан број регистрованих ноћења туриста износио 1.084.773 (67,1% домаћих туриста и 32,9% страних туриста), што је за 52,4% више него у истом периоду претходне године. Број ноћења домаћих туриста повећан је за 32,3%, а страних туриста за чак 120,7% мг.

Структура ноћења туриста у Војводини, I-XI 2021.

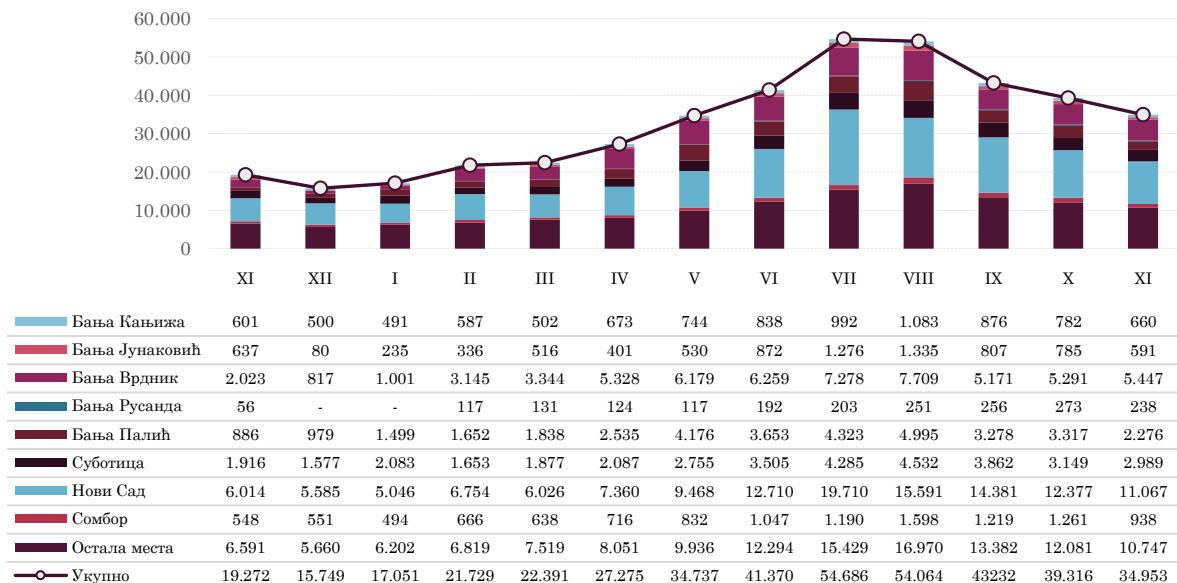
Ноћења туриста у Војводини, I-XI 2020. и I-XI 2021.

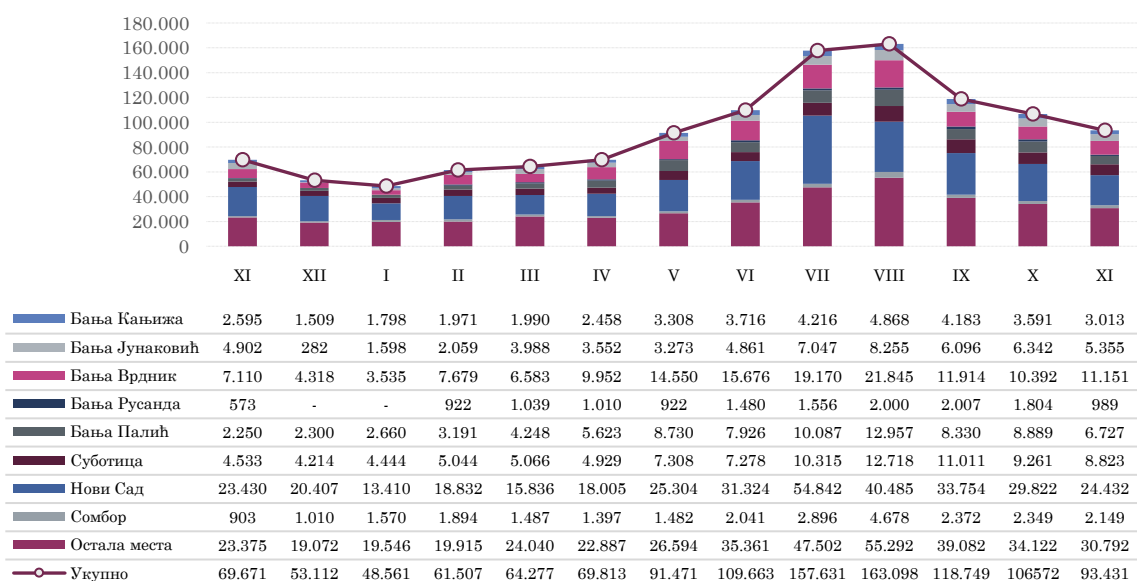
Само у новембру 2021. године Војводину је посетило 34.953 туриста, што је за 15.681 долазака више у односу на новембар претходне године (раст 81,4%). Само у Бањи Јунаковић је у новембру месецу забележен пад у броју долазака туриста од 7,2% у односу на новембар 2020. године. У свим осталим туристичким местима Војводине у новембру је забележен раст броја долазака туриста.

Доласци туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, новембар 2020 - новембар 2021. године

У истом месецу у Војводини је регистровано 93.431 ноћења туриста, што је за 23.760 ноћења више у односу на новембар претходне године (раст 34,1%). У свим одабраним туристичким местима Војводине забележен је већи броја ноћења него у новембру претходне године.

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима у Војводини, новембар 2020 - новембар 2021. године

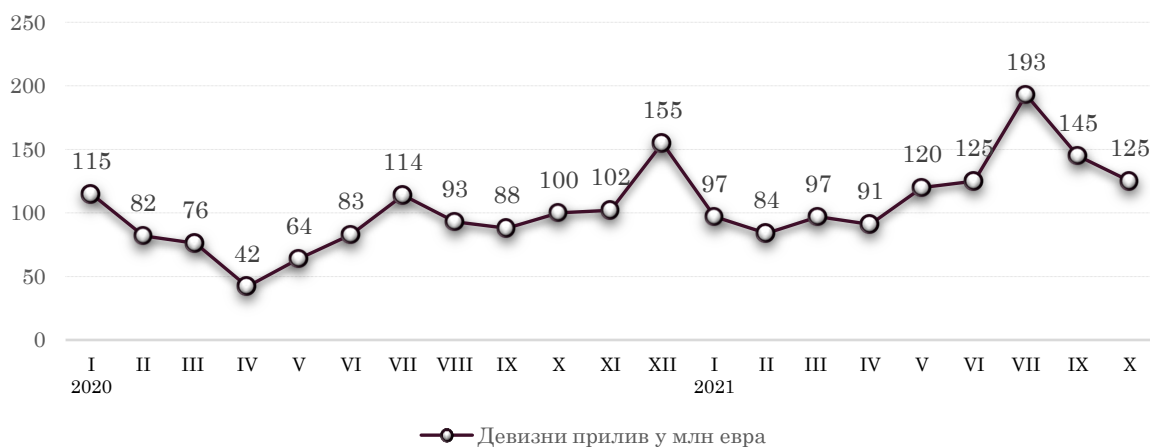

У октобру 2021. године, девизни прилив од туризма у Републици Србији износио је 125 млн евра и већи је за 25 млн евра или 25,0% у односу на девизни прилив у октобру 2020. године, док је девизни одлив од туризма у Републици Србији у октобру 2021. године износио 107 млн евра, што је за 26 млн евра или 32,1% више у односу на девизни одлив у октобру 2020. године.

У периоду јануар - октобар 2021. године, укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији износио је 1.275 млн евра, што је за 420 млн евра или 49,1% више у односу на девизни прилив у истом периоду претходне године, док је девизни одлив од туризма у Републици Србији у посматраном периоду 2021. износио 1.122 млн евра и већи је за 321 млн евра или 40,1% у односу на девизни одлив у периоду јануар - октобар 2020. године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима, октобар 2021. године (у млн евра)

У периоду јануар - новембар 2021. године у односу на исти период претходне године, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 2,8%. Највећи раст су забележиле цене алкохолних и безалкохолних пића (за по 3,1%), док су цене хране повећане за 3,0%, а цене преноћишта за 0,8%.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и Војводини у новембру 2021. године

	Република Србија			Војводина		
	XI 2021 X 2021	XI 2021 XI 2020	I – XI 2021 I – XI 2020	XI 2021 X 2021	XI 2021 XI 2020	I – XI 2021 I – XI 2020
УКУПНО	101,5	106,3	102,8	102,9	108,1	102,8
Храна	101,5	105,5	102,3	103,4	109,5	103,0
Алкохолна пића	101,0	106,2	103,0	103,2	108,4	103,1
Безалкохолна пића	101,2	104,7	102,3	102,2	105,8	103,1
Преноћишта	101,8	111,0	104,5	100,0	102,7	100,8

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

У периоду јануар - новембар 2021. године укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије износила је 45,3 млрд евра, што је за 24,8% више него у истом периоду претходне године, а надмашила је и размену остварену током целе претходне године.

У периоду јануар - новембар 2021. године у Републици Србији је укупно извезено робе у вредности од 19,6 млрд евра, што је за 26,8% више у односу на извоз у истом периоду претходне године, док је увоз робе реализован у вредности од 25,7 млрд евра, за 23,4% више него у истом периоду 2020. године.

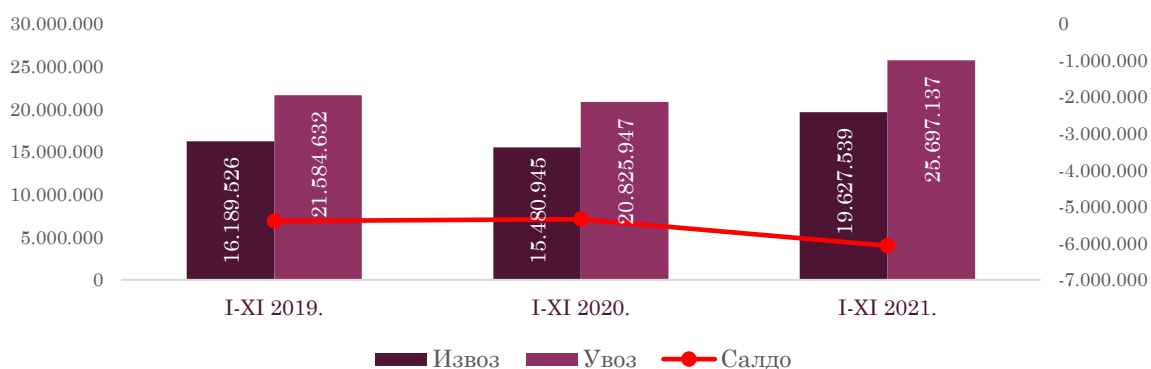
У првих једанаест месеци 2021. године, Република Србија је забележила дефицит у спољнотрговинској робној размени у вредности од 6,1 млрд евра, који је за 13,6% већи од дефицита забележеног у истом периоду претходне године. Услед нешто већег раста извоза од раста увоза Републике Србије у првих једанаест месеци 2021. године, покривеност увоза извозом је благо повећана са 74,3%, колико је износила у периоду јануар - новембар 2020. године, на 76,4% у истом периоду 2021. године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије, јануар - новембар 2021. године

*у 000 евра

Период / Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-XI 2021.	19.627.539	126,8	25.697.137	123,4	45.324.677	124,8	-6.069.598
I-XI 2020.	15.480.945	95,6	20.825.947	96,5	36.306.892	96,1	-5.345.003
2020.	17.051.934	97,2	22.957.138	96,2	40.009.072	96,6	-5.905.204
2019.	17.536.367	107,7	23.875.267	108,9	41.411.634	108,4	-6.338.900

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије,
I-XI 2019 - I-XI 2021. (у 000 евра)

Носилац извозне активности Републике Србије је прерађивачка индустрија (88,4% укупног извоза у посматраном периоду), која је забележила међугодишње повећање вредности извоза за 3,4 млрд евра или 24,7% (укупан извоз Републике Србије је међугодишње повећан за 4,1 млрд евра). Такође, на увећање извозне активности се одразила и увећана вредност извоза у рударству, за 528,9 млн евра мг. (индекс 509,8), као и повећан извоз пољопривреде, за 74,6 млн евра, односно 6,4%.

Прерађивачка индустрија заузима доминантно место и у увозу Републике Србије (77,6% укупног увоза у посматраном периоду), а међугодишње је забележила повећање вредности увоза за 3,6 млрд евра или 22,0% (укупан увоз је повећан за 4,9 млрд евра).

Најзаступљенији извозни производ Републике Србије у посматраном периоду су **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила (5,7% укупног ивоза)**, а увозни, поред Неразврстане робе по ЦТ, јесте **Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова (3,9% укупног увоза)**.

Посматрано по наменским групама, Република Србија у посматраном периоду највише и извози и увози **интермедијарне производе (42,6% укупног извоза и 38,0% укупног увоза)**.

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије у посматраном периоду (35,0%), док се у укупном увозу налази на другом месту (29,7%), након Београдског региона.**

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у периоду јануар - новембар 2021. године износила је 14,5 млрд евра (32,0% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је за 28,3% више од робне размене остварене у истом периоду претходне године, а надмашила је и вредност размене остварене током целе 2020. године.

Из АП Војводине је извезено робе у вредности од 6,9 млрд евра, што је за 24,0% више од вредности извоза у истом периоду претходне године, док је увоз реализован у вредности од 7,6 млрд евра, што је за 32,5% више у односу на исти период претходне године. И извоз и увоз у првих једанаест месеци 2021. године су надмашили вредности извоза и увоза АП Војводине остварене током целе претходне године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у посматраном периоду забележен **дефицит у вредности од 755,2 млн евра**, за 541,0 млн евра виши од дефицита у истом периоду претходне године. **Покривеност увоза извозом у спољнотрговинској робној размени АП Војводине у периоду јануар - новембар 2021. године износила је 90,1% и због већег раста увоза од раста извоза нешто је мања него у истом периоду претходне године када је износила 96,3%.**

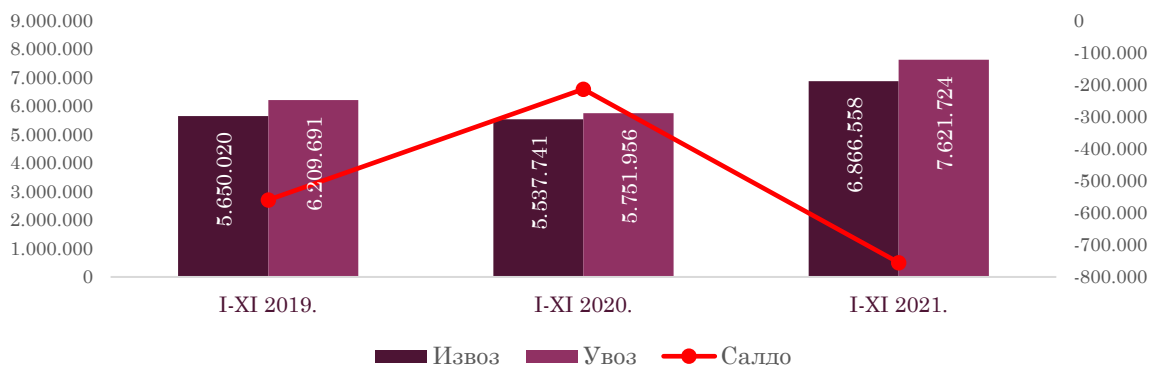
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

*у 000 евра

Период/ Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-XI 2021.	6.866.558	124,0	7.621.724	132,5	14.488.282	128,3	-755.166
I-XI 2020.	5.537.741	98,0	5.751.956	92,6	11.289.697	95,2	-214.215
2020.	6.082.652	99,0	6.363.380	92,9	12.446.032	95,8	-280.728
2019.	6.144.985	108,7	6.851.524	106,2	12.996.509	107,4	-706.539

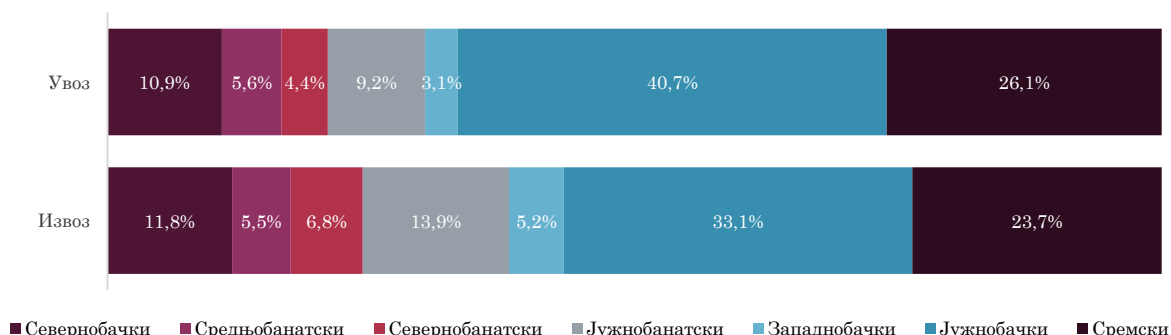

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине,
I-XI 2019 - I-XI 2021. (у хиљадама евра)

Посматрано по наменским групама, **репроматеријал је доминантан** у структури и робног извоза и робног увоза АП Војводине у посматраном периоду (36,7% укупног извоза и 35,9% укупног увоза).

Посматрано по управним окрузима, у периоду јануар - новембар 2021. године, **доминантно учешће у спољнотрговинској робној размени АП Војводине имао је Јужнобачки округ** (33,1% у извозу и 40,7% у увозу АП Војводине).

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по Класификацији делатности (КД 2010)

Носилац извозне активности АП Војводине у периоду јануар - новембар 2021. године је **Прерађивачка индустрија** (88,4% укупног извоза АП Војводине у посматраном периоду), која је остварила повећање извоза од 27,3% мг. уз приметан опоравак извозно значајних делатности. Раст извоза прерађивачке индустрије вођен је извозом електронске, нафтне и прехранбене индустрије (повећање од 91,4%, 76,0% и 24,6%, респективно). На другом месту је извоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства**, који је чинио 10,5% укупног извоза АП Војводине у посматраном периоду и забележио раст вредности извоза од 1,6% мг. Остали сектори делатности имају појединачно учешће мање од по 1% у укупном извозу АП Војводине у посматраном периоду.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Најзначајнији сектори делатности у извозу АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

Сектор КД	2020.			I-XI 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – XI 2021 I – XI 2020
Прерађивачка индустрија	5.228.200	86,0%	96,1	6.072.014	88,4%	127,3
Пољопривреда, шумарство и рибарство	791.815	13,0%	125,1	723.605	10,5%	101,6
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	35.410	0,6%	90,1	45.195	0,7%	146,5

Како у извозу, тако и у увозу АП Војводине највеће учешће има сектор **Прерађивачке индустрије** (66,7% укупног увоза), који је забележио повећање вредности увоза од 25,6% мг. Увоз сектора **Рударство** је на другом месту са учешћем од 18,3% и повећањем вредности увоза од 33,2% мг. Сектор **Некласификовано по КД** је на трећем месту, док је увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства** на четвртом месту, са учешћем од 2,8% и растом од 16,8% мг.

Најзначајнији сектори делатности у увозу АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

Сектор КД	2020.			I-XI 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – XI 2021 I – XI 2020
Прерађивачка индустрија	4.463.760	70,1%	98,0	5.086.624	66,7%	125,6
Рударство	1.157.157	18,2%	72,5	1.396.829	18,3%	133,2
Некласификовано по КД	512.948	8,1%	105,5	902.756	11,8%	201,9

У периоду јануар - новембар 2021. године, из АП Војводине је извезено **4.785 различитих врста производа**. На првом месту у извозу су **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, који су извезени у вредности од 347,3 млн евра, што је за 14,4% мање него у истом периоду претходне године, пре свега услед смањеног извоза у Немачку, за 51,7% мг. На другом месту је извоз **Кукуруза, осим семенског**, са учешћем од 4,9% у извозу АП Војводине и мг. падом вредности извоза за 8,2%, на првом месту услед смањеног извоза у Румунију, за 23,4% мг. Извоз **Делова за машине** бележи значајно повећање од чак 507,3% мг, првенствено услед повећања извоза у Немачку (за 139,0 млн евра, вредносно).

Пет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

Назив производа	2020.			I-XI 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2020 2019	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – XI 2021 I – XI 2020
УКУПНО	4.734 врста производа			4.785 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	440.433	7,2%	85,3	347.346	5,1%	85,6
Кукуруз, осим семенског	412.664	6,8%	123,3	333.415	4,9%	91,8
Делови за машине из тарифног броја 8501 ¹ и 8502 ² , остало	49.192	0,8%	190,4	192.204	2,8%	607,3
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	94.293	1,6%	68,5	174.886	2,5%	206,4
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	168.348	2,8%	101,6	150.153	2,2%	98,8

¹ Тарифни број 8501 - Електромотори и електрични генератори.

² Тарифни број 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

У периоду јануар - новембар 2021. године у АП Војводину је увезено 6.518 различитих врста производа. Најзначајније учешће имао је увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (13,1%), који је забележио повећање вредности увоза за 51,3% мг. Увоз нафте је повећан првенствено због повећаног увоза из Ирака (за 74,4% мг) и Казахстана (за 98,6% мг).

Пет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

Назив производа	2020.			I-XI 2021.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2021}{I-XI 2020}$
УКУПНО	6.515 врста производа			6.518 врста производа		
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	732.483	11,5%	72,2	996.802	13,1%	151,3
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	182.969	2,9%	110,1	503.237	6,6%	334,4
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	329.975	5,2%	103,1	399.519	5,2%	134,6
Гас природни у гасовитом стању	407.002	6,4%	72,6	375.670	4,9%	100,5
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека > 6mm	107.618	1,7%	95,3	180.827	2,4%	192,1

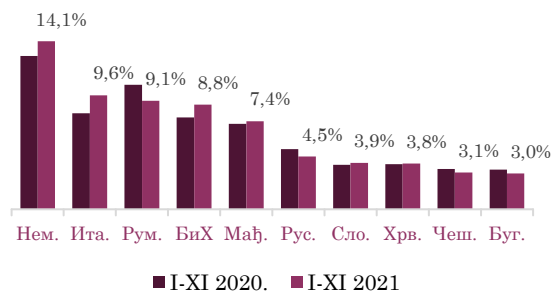
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине, по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније (ЕУ) и региона. У периоду јануар - новембар 2021. године највећи део извоза АП Војводине пласиран је управо на тржиште ЕУ (72,8%) и тржиште ЦЕФТА³ (15,1%). Извоз ка свим значајним извозним партнерима расте у првих једанаест месеци 2021. године у односу на исти период 2020, па је тако извоз у ЕУ повећан за 27,2%, а извоз у земље чланице ЦЕФТА за 31,2%.

АП Војводина је у периоду јануар - новембар 2021. године забележила извоз у 137 различитих земаља. Извоз у првих десет земаља чини 67,4% извоза АП Војводине у посматраном периоду. Главна дестинација војвођанског извоза је Немачка, у коју је у посматраном периоду извезена роба у вредности од 970,7 млн евра, тј. 14,1% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду. Поред Немачке, највеће учешће извоза је у Италију (9,6%), Румунију (9,1%), Босну и Херцеговину (8,8%) и Мађарску (7,4%).

Извоз АПВ по земљама, јануар - новембар 2021. године (%)

³ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

У односу на исти период претходне године, извоз је повећан ка свим земљама из групе водећих десет извозних дестинација, а **највише је повећан у Немачку**, за 256,1 млн евра или 35,8% (пре свега услед повећања извоза електричне опреме). Значајније је повећан и извоз у **Италију**, за 211,5 млн евра или 47,2% мг. (вођен повећањем извоза пшенице) и **Босну и Херцеговину**, за 177,7 млн евра или 41,5% (пре свега услед повећаног извоза деривата нафте).

Највећи део увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (56,4% у периоду јануар - новембар 2021. године), који је забележио повећање за 26,7% у односу на исти период претходне године. Увоз из земаља ЦЕФТА (учешће 3,5%) повећан је за 34,8% у поређењу са истим периодом претходне године.

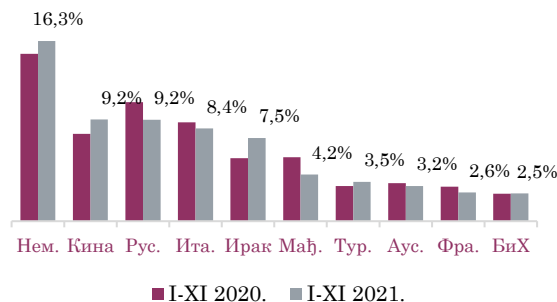
АП Војводина је у периоду јануар - новембар 2021. године забележила увоз из 149 различитих земаља. Увоз из првих десет земаља чинио је 66,6% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду. Највећи увоз је забележен из Немачке (16,3%), потом из Кине (9,2%), Русије (9,2%), Италије (8,4%) и Ирака (7,5%).

Увоз АП Војводине у првих једанаест месеци 2021. у поређењу са истим периодом претходне године, повећан је из свих посматраних земаља из групе првих десет, осим из Мађарске из које се бележи смањење увоза од 3,4% мг. (смањењу увоза допринело је, пре свега, смањење увоза гаса за 80,0 млн евра или 79,2% у поређењу са увозом у истом периоду претходне године.)

Што се тиче повећања увоза, највише је повећан увоз из Немачке од 42,6% мг. (за 371 млн евра, вредносно) услед повећаног увоза неразврстане робе по ЦТ и основних метала. Такође је приметно и повећање увоза из Кине од 54,5% мг. или 247,0 млн евра вредносно, вођено повећањем увоза машина и опреме, електричне опреме, рачунара, електронских и оптичких производа, металних производа и сл.

Увоз АПВ по земљама,
јануар - новембар 2021. године (%)

Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине

У периоду јануар - новембар 2021. године укупна вредност аграрне спољнотрговинске робне размене АП Војводине износила је 2,4 млрд евра и већа је за 14,9% од остварене размене у истом периоду 2020. године. Међугодишње, извоз је повећан за 13,4%, а увоз за 18,5%.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине, јануар - новембар 2021. године
* у 000 евра

Период/ Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
I-XI 2021.	1.701.020	113,4	739.655	118,5	2.440.675	114,9	961.365	109,7
I-XI 2020.	1.500.358	112,9	624.188	118,8	2.124.546	114,6	876.170	109,0
2020.	1.654.318	113,6	696.751	117,5	2.351.069	114,7	957.566	110,8
2019.	1.456.723	117,3	592.743	121,1	2.049.465	118,4	863.980	114,8

Из спољнотрговинске размене аграрних производа АП Војводине, у периоду јануар - новембар 2021. године, остварен је **суфицит у вредности 961,4 млн евра**, који је већи за 9,7% од суфицита забележеног у истом периоду 2020. године.

У периоду јануар - новембар 2021. године, **извоз аграрних производа чинио је 24,8% укупног војвођанског извоза**, док је **учешће увоза аграрних производа у укупном увозу АП Војводине било 9,7%**. Покривеност увоза извозом аграрних производа је врло висока и износи 230,0% за једанаест месеци 2021. године, али је нижа за 10,4% од покривености увоза извозом у истом периоду 2020. године.

Извоз и увоз аграра АП Војводине, јануар-новембар 2021. године

У периоду јануар - новембар 2021. године из АП Војводине је извезено **862 врста аграрних производа у 112 различитих земаља**. Најзначајнији спољнотрговински партнер је **Румунија** - транзитна лука Констанца (18,9% укупног извоза аграрних производа АП Војводине), а најзначајнији извозни артикал у Румунију је Кукуруз, осим семенског, са учешћем од 11,2% у укупном извозу аграра АП Војводине у посматраном периоду, а кукуруз чини чак 59,5% укупног извоза у суседну Румунију. Извоз пшенице у Румунију је, у периоду јануар - новембар 2021. године, повећан за 41,1 млн евра, односно 112,8% међугодишње.

На другом месту, са 12,3% учешћа у извозу аграра АП Војводине, је **Италија**. У Италију највише извозимо кукуруз, пшеницу и храну за псе и мачке. Кукуруз остварује 33,5% укупног аграрног извоза у Италију. На трећем месту по вредности извоза аграрних производа налази се **Босна и Херцеговина** (10,4%) у коју највише извозимо кукуруз, пиво, пшеницу и сточну храну. Остале земље појединачно су учествовале са мање од по 6,0% у укупном аграрном извозу АП Војводине. У првих 10 земаља, АП Војводина је извезла 76,2% аграрних производа, док се истовремено у 102 државе извезло, укупно, свега 23,8% пољопривредних производа.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Вредност извоза кукуруза, најзначајнијег извозног аграрног производа АП Војводине, у односу на исти период претходне године мања је за 29,8 млн евра, односно за 8,2% исказано у еврима, а за 784,3 хиљада тона, односно за 32,3% исказано у тонама. Много мањој разлици у вредности, у односу на масу, допринео је раст цене кукуруза од преко 35,0%.

Значајан раст, упоређујући са периодом јануар - новембар 2020. године, у истом периоду 2021. године, бележи извоз пшенице, који је већи за 142,9%. Значајно је повећан и извоз шећера (за 103,0%) услед раста извоза у Бугарску, Грчку и Италију. Узлазни тренд у извозу Хране за псе и мачке се наставља, у првих једанаест месеци 2021. извезено је за 96,2 млн евра, и у односу на исти период 2020. раст износи 44,1%.

Првих пет производа у извозу аграра АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

Назив производа	2020.			I-XI 2021.		
	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2021}{I-XI 2020}$
Кукуруз, осим семенског	412.664	24,9%	123,3	333.415	19,6%	91,8
Пшеница остала, пир и наполица, осим за сетву	67.871	4,1%	171,2	149.413	8,8%	242,9
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	74.483	4,5%	125,8	96.183	5,7%	144,1
Шећер бели, у чврстом стању	40.658	2,5%	100,6	74.187	4,4%	203,0
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	38.798	2,3%	116,9	61.999	3,6%	130,6

У периоду јануар - новембар 2021. године, у увозу АП Војводине биле су заступљене 1.092 различите врсте аграрних производа из 116 земаља, при чему је увоз првих пет производа чинио 11,5% укупног аграрног увоза АП Војводине. У групи првих пет производа по учешћу у аграрном увозу АП Војводине, највећи раст, од 55,5%, је забележен код увоза артикла Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе, чему је допринео значајно повећан увоз из Италије, Индонезије и Холандије. Смањење увоза је забележено код артикла Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто (за 0,3% мг), иако је на првом месту по учешћу у увозу аграрних производа. Војвођански привредници аграрне производе највише су увозили из Немачке, Италије и Мађарске, и то са учешћем од 13,3%, 9,1% и 8,3% од укупног увоза пољопривредних производа, респективно.

Првих пет производа у увозу аграра АП Војводине, јануар - новембар 2021. године

Назив производа	2020.			I-XI 2021.		
	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2020}{2019}$	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2021}{I-XI 2020}$
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	20.555	3,0%	116,4	19.545	2,6%	99,7
Банане, остале, свеже	18.725	2,7%	80,7	18.146	2,5%	113,2
Цигарете које садрже дуван, остале	17.562	2,5%	114,7	17.170	2,3%	119,3
Цигаре и цигарилоси, који садрже дуван	16.502	2,4%	82,4	16.948	2,3%	109,6
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	9.534	1,4%	134,6	13.561	1,8%	155,5

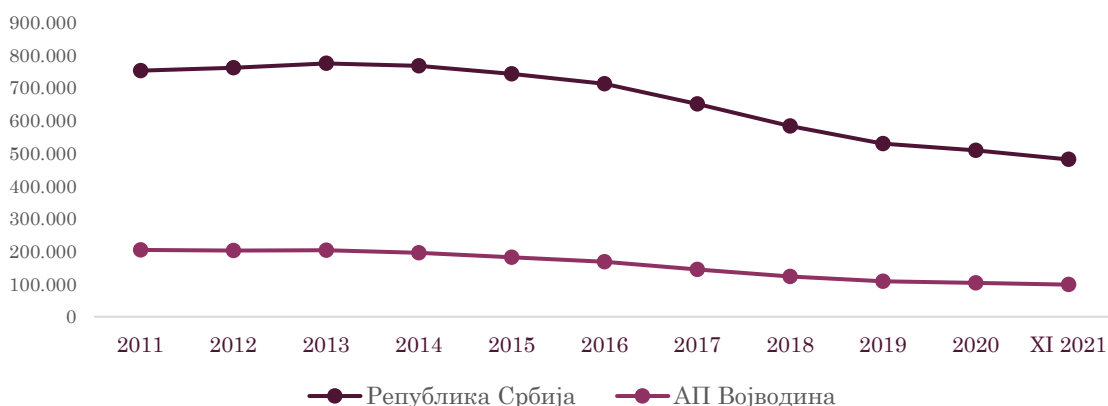

IX. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), од 2015. године приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У новембру 2021. године бележи се смањење незапослености у односу на новембар претходне године.

Према Анкети о радној снази РЗС за трећи квартал 2021. године, **стопа незапослености у Републици Србији износи 10,5%**, а на нивоу Војводине **8,8%**.

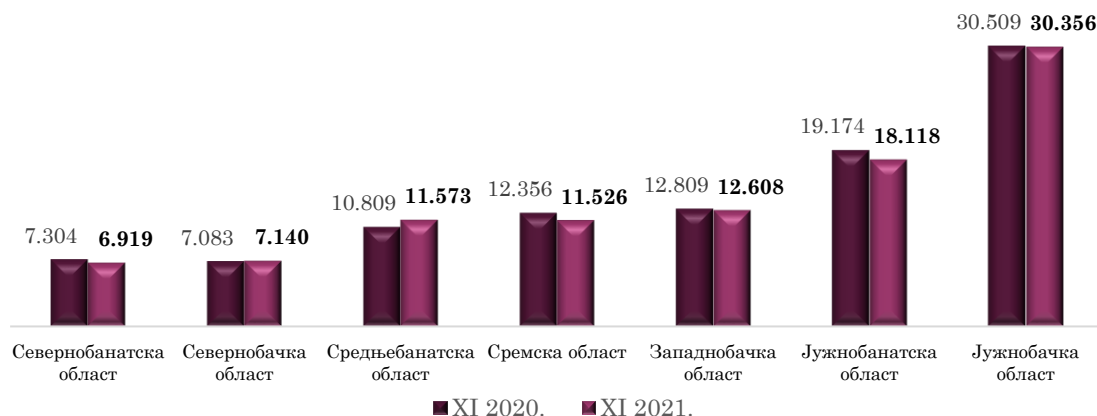
Незапосленост у Републици Србији и АП Војводини од 2011. године до новембра 2021. године

На крају новембра 2021. године у Републици Србији је на евиденцији НСЗ било **481.202** активно незапослених лица, што је за **2,3%**, односно **11.417** лица мање у односу на новембар 2020. године.

На нивоу Војводине је према евиденцији НСЗ било забележено **98.240** активно незапослених лица на крају новембра 2021, што је за **1,8%**, односно **1.804** лица мање у односу на новембар 2020. Мањи број незапослених бележи се у свим областима АП Војводине појединачно посматрано, осим у Средњебанатској и Севернобачкој области, где је повећана незапосленост за 764 и 57 лица, респективно.

Број активно незапослених лица према областима АП Војводине, новембар 2021. године

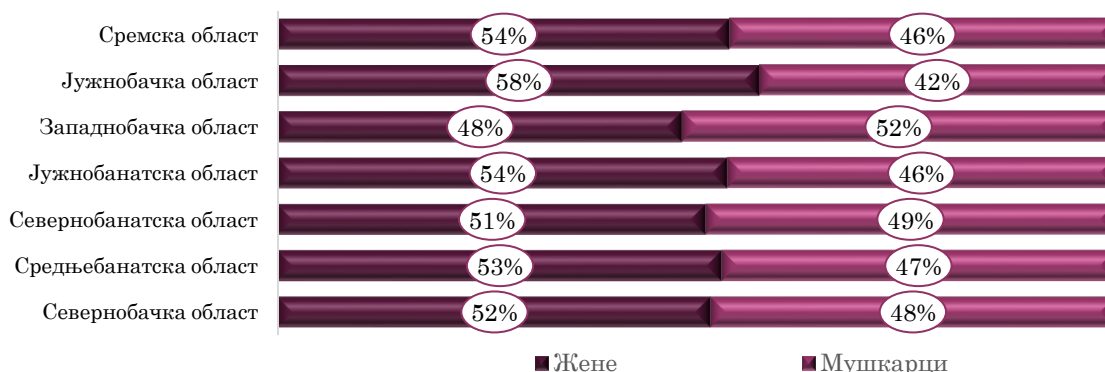
Посматрано по општинама АП Војводине, највећи број незапослених је у Граду Новом Саду (13,3% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,4%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по областима АП Војводине, у новембру 2021. године

Област	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у области	Општина са највећим бројем незапослених лица у области
АП Војводина	98.240	-	-
Севернобанатска	6.919	Ада (448)	Кикинда (2.886)
Севернобачка	7.140	Мали Иђош (1.325)	Суботица (4.104)
Средњебанатска	11.573	Нова Црња (1.047)	Зрењанин (5.823)
Сремска	11.526	Пећинци (606)	Ср. Митровица (2.933)
Западнобачка	12.608	Оџаци (2.185)	Сомбор (5.184)
Јужнобанатска	18.118	Опово (634)	Панчево (6.001)
Јужнобачка	30.356	Ср. Карловци (354)	Нови Сад (13.081)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине, **53,8% чине жене**, а **46,2% мушкарци**. У свим областима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу.

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, новембар 2021. године

Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица **I степена стручне спреме (38,1%)**, а најмање учешће међу незапосленим заузимају лица **VIII степена стручне спреме (0,03%)**.

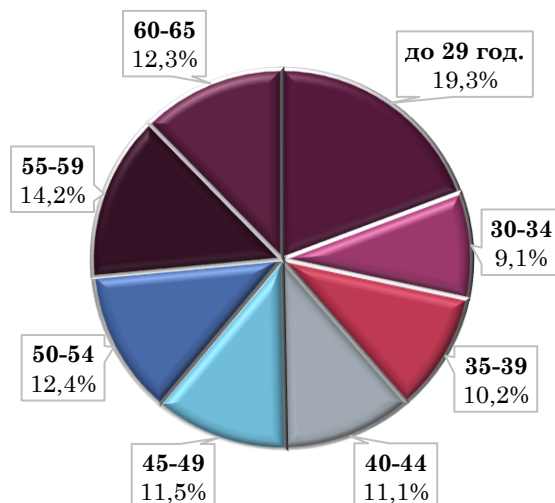
Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини, новембар 2021. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини 19,3% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година активно тражи запослење 19,3% незапослених. Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 38,9% укупног броја незапослених.

Незапослена лица према старости у Војводини,
новембар 2021. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају новембра 2021. године у Војводини 40,9% активно незапослених лица је на посао чекало годину дана или краће, док преосталих 59,1% је на посао чекало дуже од годину дана.

Х. ЗАРАДЕ

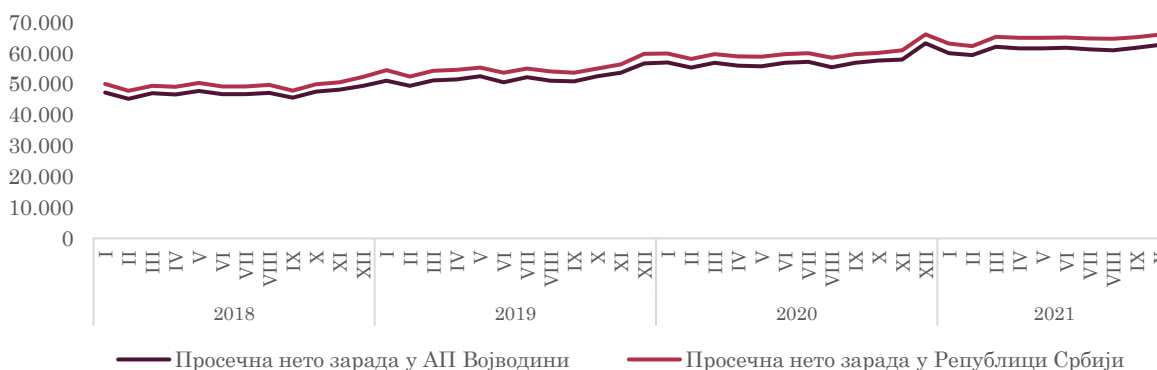
Просечна бруто зарада у Републици Србији за период јануар - октобар 2021. године износи 89.169 динара, а просечна нето зарада 64.645 динара. У односу на исти период претходне године, забележен је **раст бруто зарада** за 8,7% номинално, односно 5,1% реално, као и **раст нето зарада** за 8,9% номинално, односно 5,3% реално.

У АП Војводини просечна бруто зарада за период јануар - октобар 2021. године износи 84.649 динара (за 5,1% мање од републичког просека), а **просечна нето зарада 61.299 динара** (за 5,2 % мање од републичког просека). У односу на исти период претходне године, просечна бруто зарада у Војводини забележила је номинални раст од 8,3%, а нето зарада раст од 8,5%.

У октобру 2021. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 91.132 динара, а просечна нето зарада 66.048 динара. У односу на претходни месец, просечна зарада забележила је раст и у бруто и у нето износу, за по 1,3%. **У поређењу са истим месецом претходне године,** просечна бруто зарада у Републици Србији номинално је већа за 9,7%, а реално за 2,9%, док је просечна нето зарада номинално већа за 9,9%, односно за 3,1% реално.

У АП Војводини је у октобру 2021. године просечна бруто зарада износила 86.642 динара, а просечна нето зарада 62.709 динара. У поређењу са претходним месецом, просечна бруто, као и нето зарада, веће су за по 1,6%. **У поређењу са истим месецом претходне године,** просечна бруто зарада у АП Војводини је номинално већа за 8,7%, а просечна нето зарада већа је за 8,9%.

Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини,
октобар 2021. године (РСД)

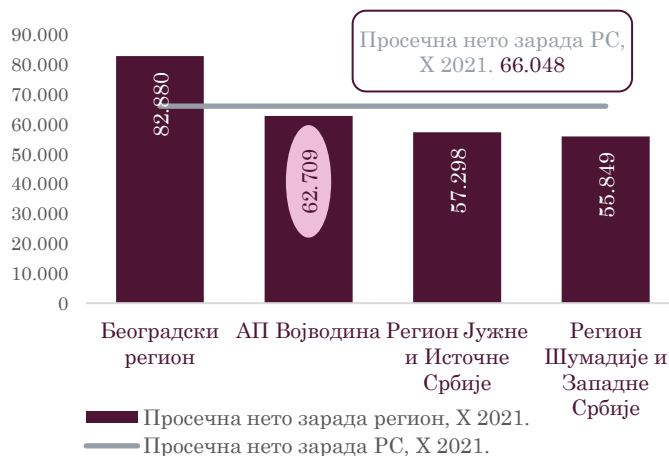
Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у октобру 2021. године у односу на октобар 2020. године, како на нивоу целе земље тако и на нивоу сваког региона Републике Србије, појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у октобру 2021. године евидентиран је у Београдском региону (за 11,7%), затим у Региону Шумадије и Западне Србије (за 9,3%), те Региону Војводине (за 8,9%) и Региону Јужне и Источне Србије (за 8,3%).** У октобру 2021. године, једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 16.832 динара или 25,5%.

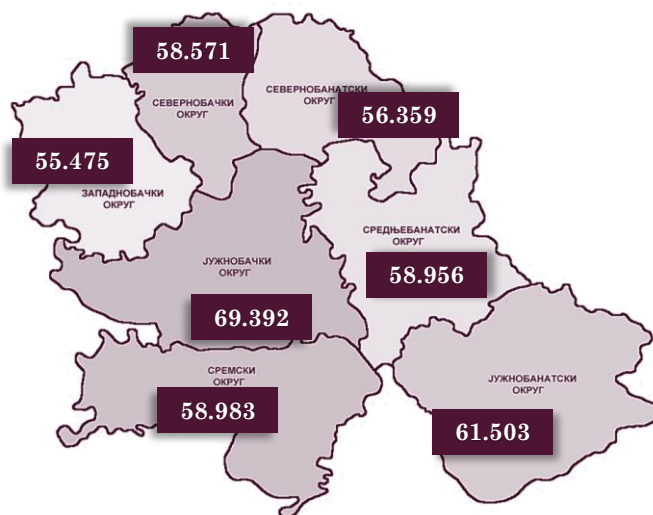
На нивоу сваког округа АП Војводине појединачно посматрано, нето зараде у октобру 2021. номинално су више у односу на октобар претходне године. Највећи номинални раст нето зарада забележиле су Јужнобачкачка област (11,4%) и Сремска област (9,3%), док је најмањи раст забележен у Севернобанатској области (5,5%).

У октобру 2021. године, Јужнобачки округ бележи нето зараду вишу од војвођанског просека (за 6.683 динара или 10,7%), што је у складу са натпросечним привредним потенцијалима посматраног округа.

Просечна нето зарада по регионима у односу на републички просек, октобар 2021. године

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, октобар 2021. године

Посматрано по општинама АП Војводине, у октобру 2021. године **нето зараду изнад просека АП Војводине** бележили су **Град Нови Сад**, у износу од 77.235 динара или за 23,2% више од војвођанског просека, потом **Панчево**, за 4,0% више од просека АП Војводине, и **Вршац**, за 1,3% више од просека АП Војводине. **Најнижу просечну нето зараду у Војводини у октобру 2021. године забележила је општина Мали Иђош**, у износу 49.501 динара, што је за 21,1% ниже од просечне нето зараде за АП Војводину за исти месец.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у октобру 2021. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у октобру 2021. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl>
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statisti_ki_bilteni_nsz.cid667
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>
6. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>

